

Hushållnings
sällskapet

Nyanlända som arbetskraft inom lantbruket

2017-2018

Nötkreaturstiftelsen

Inledning

Bakgrund till projektet

Under våren 2016 genomförde Hushållningssällskapet Skaraborg kursen Grön Samhällsorientering tillsammans med Arbetsförmedlingen. Då identifierades att en stor grupp av nyanlända har praktisk kunskap om lantbruk från sina forna hemländer och många har också drivit egna lantbruk. Det fanns också en strävan och vilja till att få arbete inom den sektor man har kännedom om även om det är olika förutsättningar mellan de olika länderna.

För lantbruksnäringen i Skaraborg finns behov att öka rekryteringsbasen av personal. Nyanlända kan också tillföra nya synsätt, idéer och kunskaper som kan utveckla det Skaraborgska lantbruket.

Med hjälp av Arbetsförmedlingarna i Skaraborg önskade vi identifiera de nyanlända, de har då fått uppehållstillstånd, med tillräckliga språkkunskaper som kan och är intresserade av att arbeta inom lantbruk. Det kan vara allt ifrån praktik till ordinarie anställning.

Målsättning för projektet var också att få kontakt med lantbruksföretag med behov av arbetskraft och försöka matcha dessa företag med potentiell arbetskraft. Dessutom få fram, identifiera och applicera enkla språkhjälpmiddel som kan underlätta både för arbetsgivare och arbetskraft.

I projektet var inriktningen också att underlätta för Arbetsförmedlingarna och deras upphandlade jobbcoacher att nå ut till lantbruket och lantbruksföretagen. Därtill för lantbruksföretagen att få bra och på enkelt sätt finna möjlig arbetskraft även inom gruppen nyanlända

Mål för projektansökan

- att öka rekryteringen av personal till lantbruk från gruppen nyanlända.
- att för Arbetsförmedlingarna och deras upphandlade jobbcoacher runt om i Skaraborg identifierar lantbruk som möjliga arbetsgivare och på ett bättre sätt matchar detta.
- att underlätta för Arbetsförmedlingarna och deras upphandlade jobbcoacher att nå ut till lantbruket och lantbruksföretagen.
- att för lantbruksföretagen finna möjlig arbetskraft även inom gruppen nyanlända.

Samverkan med andra projekt och aktörer

För att växla upp insatserna inom projektet har vi samverkat med flera olika projekt, projektägare och andra aktörer vilket lett till att vi har dels kunna göra flera olika aktiviteter men också fått ut budskapet på bredare plan.

Aktiviteter i projektet

Praktikant på Hushållningssällskapet

Projektet Nyanlända som arbetskraft inom lantbruket samverkade med ett projekt med arbetsnamnet Bonde söker personal. En utrikesfödd kvinna, från Syrien, utbildad agronom och hade, när hon började som praktikant på Hushållningssällskapet, endast varit ett par månader i Sverige. Vid sidan av sina SFI-studier arbetade hon bl a med ordlistor med lantbruksrelaterade ord och begrepp samt deltog i olika aktiviteter för att lära sig mer om svenskt lantbruk och landsbygd i allmänhet.

Ta fram enkla språkhjälpmedel som kan underlätta för både arbetsgivare och arbetskraft

Under projektperioden har vi tagit fram enklare ordlistor och letat fram olika hjälpmedel som finns på nätet, appar och annat.

Vi har spridit dessa till olika aktörer.

Här några exempel

Svenska	Arabiska	Somaliska	Persiska
Kor			
En Ko	بقرة	lo'	گاو
En tjur	ثور	dibi	گاو تر
En kalv	عجل	weyl ama dibi yar	گوساله
Får			
En tacka	نُجَّة	lax	گوسفند ماده (میش)
En bagge	كيش	wan	فوج
Ett Lamm	حقل	Nayl	بره
Getter			
En get	ماعز	ri (ari)	بز
En bock	نمس	orgi	بز تر
En killing	حذی	ceesaan	بزغاله
Hästar			
Ett sto	فرس	Geenyo	اسب ماده
		faras	اسب تر
		faras yar	کره اسب

Svenska	Arabiska	Persiska	Somaliska
En ladugård	حظيرة بقر	طوبله	xerada lo'da
En hage	مَرَعَى	چراگاه	dhul daaqeen ah oo xaydaana loo sameeyay
En åker	حقل	زمین کشاورزی	dhul la beerto
En gård	مزرعة	مزرعه	Beer
En Ko	بقرة	گاو	Lo'
En bonde	فلاح	کشاورز	Beeraley
Gödse(n)	سماد	کود حیوانی	Digo
En silo	صُوْمَعَة	انبار غله	dhisme wareegsan oo lagu kaydiyo calafka xayawaanka
En lada	شونة	انبار علوفه	aqal ama dhismo lagu kaydiyo cawska engegan
Ett fält	حقل	دشت	dhul beeran
Ett stängsel	سياج	حصار	deyr
En stal	استبل	طوبله	xerada fardaha
En häck	سیاج من شجيرات	برجین	geedo yaryar ah oo ishaysta oo sidi deyr oo kale ah
En stege	سَلَم	نردیان	Jaranjaro

Suovonirauet	gudwana lagu tamashleeyo	منطقة تَجَوْل	محل پرسه زدن
Hänsyn	tixgelin	مُراعاة	مراعات
Natur	dabiicadda	طبيعة	طبیعت
Miljölagar	Qawaaniinta degaanka	قوانين البيئة	قوانین زیست محیطی
riktlinje	Raacida habo shaqo	أهداف	خط اصلی
Säkerhet	ammaan	أمان	امنیت، اطمینان
Ergonomi	barashada sida ay u shaqeeyaan qaybaha jidhku marka dadku ay shaqaynayaan.	علم فعاليات الجسد خلال العمل	از جنبه مهندسی محیط کار
Arbets teknik	Qalabka shaqada	تقنيات	تکنیک
Sele	suun garbaha iyo	حزام	کمر بند

Exempel på tryckta skrifter som kan laddas ned på nätet, som vi har vidarefördelat

Jobba säkert i lantbruket

Work safely in agriculture

المعمل في مجال الزراعة بأمان

Безпечная праца ў сельскай гаспадарцы

Работеге безапечно в селското стопанство

کار با خیال راحت در بخش کشاورزی

Tööta põllumajanduses turvaliselt

امنیت شغلی در کشاورزی

Strādājiet droši laukskopībā

Dirbkite saugiai žemės ūkyje

په کرنه کې په خوندي توگه کار وکړي

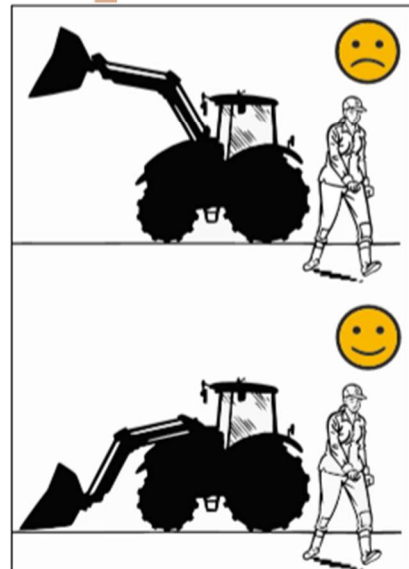
Bezpieczna praca w rolnictwie

Безопасная работа в сельском хозяйстве

Թ-հնՆՆ ՈՆ-ն Կ-Վ ՈՇՊ

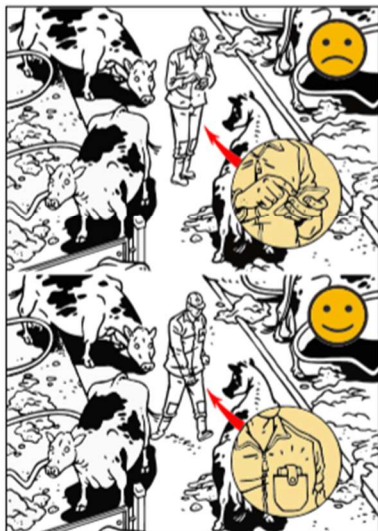
Безпечна праца в сільському господарстві

Jobba säkert i lantbruket

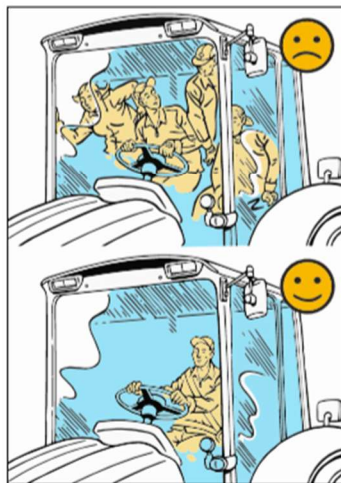

38

Prevent Jobba säkert i lantbruket

Prevent Jobba säkert i lantbruket

36

Prevent Jobba säkert i lantbruket

11

Kontakt med lantbruksföretagare – praktikplats, arbete

Under projektperioden kontaktades lantbruksföretagare. De som visade intresse av att ta emot en eller flera nyanlända som praktikanter, intervjuades om arbetsuppgifter och övrigt relevanta frågeställningar rörande praktikperiod mm. Genom samverkan med projektet Bonde söker personal kunde också projektledare besöka lantbruksföretag samt vid några tillfällen även med intresserad praktikant. Flera lantbrukare var intresserade om att få ta emot praktikanter. Vi vet att flera genom olika insatser som vi gjort tillsammans med andra har lantbruksföretag rekryterat praktikanter som efter projektperioden lett till arbete.

Under projektperioden hade vi också ett parallellt uppdrag om att intervjua företag och rådgivare inom olika branscher inom Trädgård, Kött, Fjäderfä, Mjolkproduktion, Växtodling, Mathantverk, Yrkesbiodling. Detta gav oss en god inblick om branschens önskemål och behov.

Flera lantbrukarnas uttryckte att det ibland är svårt med praktikperiodens längd. Kombinationen med att praktikanterna förväntades läsa SFI parallellt med praktiken, framförde man att praktiken bör vara under en längre period, gärna längre än 3 månader. I flera fall gick det inte att genomföra då de utrikesfödda kommit olika långt i sin etableringsfas samtidigt som det var upp till var och ens handläggare på AF att godkänna hur lång praktikperioden fick vara. Erfarenheterna visar att innan man matchar praktikanter bör man ha kontakt med handläggaren på Arbetsförmedlingen.

Några blandade citat

- Flera är intresserade och önskar anställa personal
- Frågor kring vilka koder, högtider, behöver man veta när man rekryterar?
- Vill ha mera information om regelverk, anställningsstöd
- Mer samarbete inom gröna näringarna efterfrågas där man kan byta personal över säsongerna, på det viset skulle man kunna erbjuda heltidsanställningar till motiverade personer, vilka man annars tappar.
- Regelverket för utländsk arbetskraft är mycket svårt, detta gäller även för nyanlända som vill börja arbeta
- Önskemål om skattelättnader lyfts för småföretag inom gröna näringarna såsom avskaffandet av arbetsgivaravgifter. Det är mycket dyrt att anställa personer i Sverige och låg lönsamhet i branschen anges som orsak till att det blir få arbetstillfällen.
- Ett par intervjuer efterlyser av branschorganisationerna att skapa väldigt specifika utbildningar för branschfolk att vidareutbilda sig inom, väldigt yrkeskopplade utbildningar. Exempelvis hönskunskap för veterinärer. Men även för tillfällig personal
- Arbetsförmedlingen upplevs inte ha kunskap om lantbrukets behov. De tror att allt lantbruksarbete är detsamma världen över säger en företagare som fortsätter med att konstatera att arbetet skiljer sig mycket åt från ett företag till ett annat.
- Ett annat bekymmer för företagarna är mängden ansökningar då de annonserar via Arbetsförmedlingen, till följd av kravet att arbetslösa är tvingade att söka arbete.
- Migrationsverket har inte heller varit snabba när det är företagsamma personer som sökt och fått jobb innan de fått sitt personnummer menar en annan företagare.

Ett råd är att för att underlätta både för praktikant och arbetsgivare bör företagaren göra en tydlig arbetsbeskrivning som beskriver vilken typ av arbetsuppgifter som kommer att vara aktuella för praktikanten/praktikanterna.

Information om landsbygden är viktiga i processen

Hushållningssällskapet har under flera år arrangerat, samordnat, varit projektägare, projektledare för flera olika insatser inom Grön Integration, både lokalt, regionalt och nationellt. Insatser där man synliggör landsbygden både för utrikesfödda och för de aktörer som stöttar är oerhört värdefulla.

Vi har sett flera olika exempel på olika informationsinsatser för utrikesfödda och under projektperioden var projektledaren med och arrangerade bla i projektet Bonde söker personal flera träffar med följande fokus:

- Kursintroduktion samt Vad finns på svensk landsbygd?
- Arbetskultur, svenska koder och oskrivna regler. Även jämställdhet och jämlikhet togs upp här
- Svenskt lantbruk (med information om vad arbete på lantbruk innebär mer praktiskt)
- Andra inriktningar på företagande inom gröna näringar, exempelvis förädling av råvaror, handelsträdgård mm.
 - För att förtydliga och åskådliggöra hur arbete inom svenskt lantbruk kan se ut, plockades fler filmsekvenser in i de teoretiska passen som ett komplement till studiebesöken.
 - Studiebesök hos ett antal av de lantbrukare som anmält intresse till projektet Bonde söker personal och som var villiga att ta emot praktikanter, alternativt annat företag verksamt inom de gröna näringarna.
- En utrikesfödd bjöds in för att berätta om sin väg från praktikplats till fast anställning och sina erfarenheter om arbete inom svenskt lantbruk.

Information till lantbruks och landsbygdsföretag

Andra insatser som vi har samverkat med andra projekt är bla Jordbruksverkets finansierade projektet "Med andra ögon. Vi planerade in en träff torsdagen den 29 maj, dessvärre blev den inställd. Ny träff blev istället i 15 oktober.

Inför informationsträffen i maj har flera möten och kontakter skett bla med Arbetsförmedling samt Arbetsmarknadsenhet.

"MED ANDRA ÖGON"

INFORMATIONSTRÄFF OM GRÖN ARBETSFÖRMEDLING

Landsbygdsföretagare!

Söker du arbetskraft?

Har du tänkt på lösningar som t ex kompetensutveckling för befintlig personal,

eller funderar du på att ta emot en praktikant,
men tycker att reglerna är för krångliga?

Lugn! Det finns mycket mer hjälp att få än vad du tror!

Kom och lyssna om vilken hjälp du som arbetsgivare kan få när du tar emot en praktikant eller anställer någon.

Vi vill synliggöra möjligheterna för dig att hitta personal via praktikplats!

HS Skaraborg har under flera år arbetat med Grön integration, dvs integration på landsbygden, med syfte att landsbygden i högre utsträckning ska få del av utrikesföddas kunskaper och erfarenheter.

Nu satsar vi tillsammans med bla Arbetsförmedlingen och Falköpings kommun och bjuder in dig som landsbygdsföretagare till denna informationsträff.

Torsdagen den 29 maj kl. 18.00-20.30

på Lärcenter Falköping

Nils Ericsonsgatan 5, 521 31 Falköping

Hushållningssällskapet Skaraborg:

Välkomna; presentation av projektet Joanna Wood de Garcia (*projektledare*)

Gröna Möten: Ulrika Åkesson

Arbetsförmedlingen: Håkan Lundblad och Johan Drageus

Arbetsmarknadsenheten

Anmälan ink. ev specialkost (vi bjuder på fika!) senast 22 maj till
joanna.wooddegarcia@hushallningssallskapet.se

0511-248 71 | 072-4512271

För uppdateringar kring träffen se: www.hushallningssallskapet.se/kalender/

Kostnadsfritt seminarium om hur vi tar till vara outnyttjade resurser och kunskaper i Falköping.

Hitta jordbrukets kompetensförsörjning lokalt

- Hur tar vi till vara outnyttjade resurser och kunskaper i Falköping?

Det är en utmaning att hitta arbetskraft med engagemang och bra grundkunskap. Välkomna till en kväll där vi vill visa på möjligheter med andra ögon.

Måndag 15 oktober kl 18:00 – ca 20:30

På Vuxenskolan, Grönelundsg 4, Falköping

Kom och lyssna till Gröna innovationsgruppen. Människor från andra länder är en väg till att utveckla nya produkter och marknader baserat på svenska råvaror. Träffa personer med erfarenhet inom odling och mejerinäringen från andra länder. Möt Arbetsförmedlingen i Falköping som informerar om sina tjänster.

Program

- 18:00 **Inledning.** Joanna Wood de Garcia inleder och berättar om hur Hushållningssällskapet tillsammans med Gröna Möten vill visa på nya vägar.
- 18:15 **Nyanlända som outnyttjad resurs för lantbruksnäringen.** Möt Alaa Idin Alromeed som berättar om sin forskningsbakgrund och hans arbete inom trädgårdsodling i Syrien. Lyssna också till Karem Hentayeh som drivit eget mejeri i Syrien.
- 18:45 **Praktikplats eller instegsjobb – om Arbetsförmedlingens tjänster.** Arbetsförmedlingen och Arbetsmarknadsenheten kan matcha behov mot kompetens. De ger oss information om vilka stöd som finns att få för att ta tillvara på resurser och kunskaper.
- 19:15 **Fika med mingel**
- 19:45 **Hur synliggör vi outnyttjade resurser och hur ser vi nya möjligheter lokalt.** Wanja Wallemyr, Gröna Innovationsgruppen, talar om vikten av ett långsiktigt arbete för att bibehålla och utveckla kunskap om jord, skog och vattenbruk lokalt.
- 20:15 **Avrundning med frågestund**

Anmälan senast
8 oktober till:

Joanna Wood de Garcia
0511-248 71
joanna.wooddegarcia@
hushallningssallskapet.se

**Skrifter och tips
kring att jobba med
Grön Integration,
jobbmatchning, mm**

Grön Arbetsförmedling, bifogas

Främja anställning av nyanlända i de gröna näringarna och naturvården

Meddelande 2-2017

Främja nyanländas väg till anställning i de gröna näringarna och naturvården

Ann Dohlg, Anna Alund, Uooh Mårtensson Ekström, Fredrik Gunnarsson

Lyckad matchning

Goda exempel på projekt inom landsbygd och integration

Arbetsmetodik för att underlätta rekryteringsprocessen

Övriga Hushållningssällskapen i Sverige och framför allt närliggande Hushållningssällskapet Väst har också arbetat med flera olika utbildningsprojekt med både utbildning och jobsatsning.

Det som vi tillsammans har som erfarenhet för lyckad matchning är att

- Tydliggöra syftet med praktikplatsen! (att deltagaren ska komma närmare arbetsmarknaden; att få med sig en bra referens inför framtida arbetssökande; bli mer attraktiv på arbetsmarknaden, inte minst inom de gröna näringarna)
- Information av AF om vilka regler som gäller kring praktik samt uppdatering om aktuella anställningsstöd som finns att få
- Lantbrukarna/praktikvärdarna och AF bör finna samsyn på hur praktikperioden bör se ut, hur lång den ska/bör vara osv. (Obs! Individuella förutsättningar beroende på var i etableringen personen befinner sig)
- Företagaren bör ge en tydligare/mer detaljerad information om den aktuella arbetsplatsen och vad praktikperioden innebär samt beskriva vilka arbetsuppgifter som är aktuella för just den arbetsplatsen.
- Ett förslag är att låta filma arbetsuppgifter på respektive praktikplats för att kunna visa som exempel inför kommande säsonger.

Hur har vi spridit information om projektets syfte, att rekrytera personal, förenkla till rekrytering

Mottagare

- Arbetsförmedling
- Arbetsmarknadsenhet
- Lantbruksföretag
- Landsbygdsföretag
- Offentliga sektorn som bla Kommuner med tjänstemän
- Politik
- Mm

Aktiviteter

- Föreläsningar
- Inspirationsdag
- Möten
- Telefonkontakt
- Mail

-

Kostnad för projektet

131 450.50

Projektmedverkande

Joanna Wood de Garcia
Johanna Ekekrantz
Sabina Hualpa Blomgren
Carina Palmgren Karlsson

Kontaktperson

Christina Milén Jacobsson
Hushållningssällskapet Västra
0521-72 55 15

